

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/98/WE

z dnia 19 listopada 2008 r.

w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów ⁽⁴⁾ ustanawia ramy prawne dotyczące postępowania z odpadami we Wspólnocie. Definiuje ona kluczowe pojęcia, takie jak odpady, odzysk i unieszkodliwianie oraz ustanawia istotne wymogi w zakresie gospodarowania odpadami, w szczególności obowiązek dla zakładu lub przedsiębiorstwa wykonującego czynności związane

z gospodarowaniem odpadami do uzyskania zezwolenia lub rejestracji oraz obowiązek dla państw członkowskich do sporządzania planów gospodarki odpadami. Określa ona także główne zasady, takie jak obowiązek postępowania z odpadami w sposób niewywierający ujemnego oddziaływania na środowisko lub zdrowie ludzkie, zachęcanie do stosowania hierarchii postępowania z odpadami oraz – zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” – wymóg, aby koszty unieszkodliwiania odpadów były ponoszone przez posiadacza odpadów lub przez poprzednich posiadaczy, lub przez producentów produktów, z których te odpady powstały.

(2) Decyzja nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska ⁽⁵⁾ wzywa do opracowania lub zmiany prawodawstwa w sprawie odpadów, w tym wyjaśnienia różnicy pomiędzy odpadami i substancjami lub przedmiotami niebędącymi odpadami oraz do opracowania środków dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarowania nimi, w tym również określenia celów.

(3) Komunikat Komisji z dnia 27 maja 2003 r. „W kierunku strategii tematycznej dotyczącej zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu” zwraca uwagę na potrzebę oceny istniejących definicji odzysku i unieszkodliwiania, potrzebę utworzenia definicji recyklingu możliwej do powszechnego zastosowania oraz potrzebę debaty na temat definicji odpadów.

(4) W swojej rezolucji z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie wyżej wymienionego komunikatu ⁽⁶⁾, Parlament Europejski wezwał Komisję do rozważenia rozszerzenia dyrektywy Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli ⁽⁷⁾ na cały sektor odpadów. Zwrócił się on do Komisji także o wyraźne rozróżnienie między odzyskiem a unieszkodliwianiem oraz o wyjaśnienie różnicy między odpadami a substancjami lub przedmiotami niebędącymi odpadami.

⁽¹⁾ Dz.U. C 309 z 16.12.2006, s. 55.

⁽²⁾ Dz.U. C 229 z 22.9.2006, s. 1.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 lutego 2007 (Dz.U. C 287 E z 29.11.2007, s. 135). Wspólne stanowisko Rady z dnia 20 grudnia 2007 r. (Dz.U. C 71 E z 18.3.2008, s. 16). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2008 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 20 października 2008 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 9.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004, s. 401.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 257 z 10.10.1996, s. 26. Dyrektywa zastąpiona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE (Dz.U. L 24 z 29.1.2008, s. 8).

- (5) W swoich konkluzjach z dnia 1 lipca 2004 r. Rada wezwała Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego zmiany niektórych aspektów dyrektywy 75/442/EWG, uchylonej i zastąpionej dyrektywą 2006/12/WE w celu wyjaśnienia różnicy między odpadami a substancjami lub przedmiotami niebędącymi odpadami oraz między odzyskiem a unieszkodliwianiem.
- (6) Głównym celem każdej polityki w dziedzinie odpadów powinno być zmniejszenie negatywnych skutków wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Polityka dotycząca odpadów powinna również zmierzać do ograniczenia wykorzystania zasobów oraz sprzyjać praktycznemu zastosowaniu hierarchii postępowania z odpadami.
- (7) W swojej rezolucji z dnia 24 lutego 1997 r. w sprawie wspólnotowej strategii w zakresie gospodarowania odpadami⁽¹⁾ Rada potwierdziła, że naczelnym priorytetem w gospodarce odpadami powinno być zapobieganie ich powstawaniu oraz że ponowne wykorzystanie i recykling materiałów powinny mieć pierwszeństwo przed odzyskiem energii z odpadów, o ile i tylko w takim zakresie, w jakim są to najbardziej ekologiczne z dostępnych metod.
- (8) Konieczna jest zatem zmiana dyrektywy 2006/12/WE w celu wyjaśnienia kluczowych pojęć, takich jak definicje odpadów, odzysku i unieszkodliwiania, aby wzmocnić środki konieczne do przeciwdziałania powstawaniu odpadów, wprowadzić podejście uwzględniające cały cykl życia produktów i materiałów, a nie tylko fazę odpadu, oraz skupić się na zmniejszaniu oddziaływania na środowisko, jakie wywiera wytwarzanie odpadów i gospodarowanie nimi, co podniesie wartość ekonomiczną odpadów. Ponadto powinno zachęcać się do poddawania odpadów odzyskowi oraz wykorzystywania odzyskanych materiałów w celu ochrony zasobów naturalnych. W celu zachowania przejrzystości i czytelności, dyrektywę 2006/12/WE należy uchylić i zastąpić nową dyrektywą.
- (9) Ze względu na fakt, że większość istotnych działań w zakresie gospodarowania odpadami objęta jest prawodawstwem wspólnotowym z dziedziny ochrony środowiska, ważne jest, aby niniejsza dyrektywa została dostosowana do tego podejścia. Położenie nacisku na cele związane ze środowiskiem określone w art. 174 Traktatu umożliwiłoby skoncentrowanie się na oddziaływaniu na środowisko wywieranym przez wytwarzanie odpadów i gospodarowanie nimi w trakcie całego cyklu życia zasobów. W związku z tym, podstawą prawną niniejszej dyrektywy powinien być art. 175.
- (10) Skuteczne i spójne przepisy dotyczące przetwarzania odpadów powinny mieć zastosowanie, z pewnymi wyłączeniami, do mienia ruchomego, którego jego posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do którego pozbycia się został zobowiązany.
- (11) Klasyfikowanie niezanieczyszczonej gleby wydobytej podczas robót ziemnych i innego materiału występującego w stanie naturalnym, wykorzystywanych w innych miejscach niż to, w którym zostały one wydobyte, jako odpadu powinno być dokonywane zgodnie z definicją odpadów i przepisami dotyczącymi produktów ubocznych lub zniesienia statusu odpadu zawartymi w niniejszej dyrektywie.
- (12) Rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi⁽²⁾ przewiduje między innymi stosowne kontrole w zakresie zbierania, transportu, przetwarzania, wykorzystywania oraz unieszkodliwiania wszelkich produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym odpadów pochodzenia zwierzęcego, zapobiegając tym samym stwarzaniu przez nie zagrożenia dla zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego. Dlatego też konieczne jest wyjaśnienie związku z tym rozporządzeniem i uniknięcie powielenia przepisów poprzez wyłączenie z zakresu niniejszej dyrektywy produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w przypadku gdy mają one być przeznaczone do zastosowań, które nie uznaje się za działania na odpadach.
- (13) W świetle doświadczeń zebranych w trakcie stosowania rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 właściwe jest ściślenie określenia zakresu prawodawstwa dotyczącego odpadów oraz przepisów dotyczących odpadów niebezpiecznych w odniesieniu do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego uregulowanych rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002. W przypadkach, gdy produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego stanowią potencjalne zagrożenie sanitarne, właściwym instrumentem prawnym stosowanym w celu zwalczania tych zagrożeń jest rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 i należy unikać sytuacji, w których przepisy dotyczące odpadów nakładają się na przepisy tego rozporządzenia.
- (14) Klasyfikacja odpadów jako niebezpieczne powinna być dokonywana między innymi na podstawie przepisów wspólnotowych w sprawie chemikaliów, w szczególności dotyczących klasyfikacji preparatów jako niebezpiecznych, wraz ze stosowanymi w tym celu dopuszczalnymi wartościami stężeń. Odpady niebezpieczne powinny podlegać regulacji na podstawie ścisłych specyfikacji, aby zapobiec w możliwie największym stopniu możliwym negatywnym skutkom dla środowiska i zdrowia ludzkiego spowodowanym niewłaściwym gospodarowaniem nimi, lub ograniczyć te skutki. Ponadto, aby ułatwić zharmonizowaną klasyfikację odpadów i zapewnić zharmonizowane określenie typów odpadów niebezpiecznych w obrębie Wspólnoty, konieczne jest utrzymywanie systemu, w którym odpady i odpady niebezpieczne zostały sklasyfikowane zgodnie z wykazem odpadów ustalonym ostatnio decyzją Komisji 2000/532/WE⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 76 z 11.3.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 273 z 10.10.2002, s. 1.

⁽³⁾ Decyzja 2000/532/WE z dnia 3 maja 2000 r. zastępująca decyzję 94/3/WE ustanawiającą wykaz odpadów zgodnie z art. 1 lit. a) dyrektywy Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów oraz decyzję Rady 94/904/WE ustanawiającą wykaz odpadów niebezpiecznych zgodnie z art. 1 ust. 4 dyrektywy Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych (Dz.U. L 226 z 6.9.2000, s. 3).

- (15) Konieczne jest rozróżnienie między pojęciami: „wstępnego magazynowania odpadów poprzedzającego ich zbieranie”, „zbierania odpadów” i „magazynowania odpadów poprzedzającego ich przetwarzanie”. Zakłady lub przedsiębiorstwa wytwarzające odpady w trakcie swojej działalności nie powinny być uznawane za uczestniczące w gospodarowaniu odpadami i podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia na magazynowanie własnych odpadów poprzedzające ich zbieranie.
- (16) Wstępne magazynowanie odpadów w ramach definicji zbierania jest rozumiane jako magazynowanie poprzedzające zbieranie w obiektach, w których odpady są rozładowywane, by umożliwić przygotowanie odpadów do dalszego transportu w celu odzysku lub unieszkodliwienia w innym miejscu. Należy wprowadzić rozróżnienie między wstępnym magazynowaniem odpadów poprzedzającym ich zbieranie a magazynowaniem odpadów poprzedzającym ich przetwarzanie, odpowiednio do celu niniejszej dyrektywy, uwzględniając rodzaj odpadów, rozmiar oraz czas magazynowania i cel zbierania. Rozróżnienie to powinny wprowadzić państwa członkowskie. Magazynowanie odpadów przed ich odzyskiem przez okres wynoszący trzy lata lub dłuższy oraz magazynowanie odpadów przed ich unieszkodliwieniem przez okres wynoszący jeden rok lub dłuższy jest przedmiotem dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów ⁽¹⁾.
- (17) Systemy zbierania odpadów, które nie są prowadzone na zasadach działalności gospodarczej, nie powinny podlegać obowiązkowi rejestracji, ponieważ stanowią mniejsze zagrożenie i przyczyniają się do selektywnego zbierania odpadów. Wśród przykładów takich systemów można wymienić zbieranie leków przez apteki, odbiór zużytych artykułów konsumpcyjnych w sklepach i systemy zbierania w szkołach.
- (18) W niniejszej dyrektywie powinny być zawarte definicje zapobiegania, ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia, przetwarzania i recyklingu, aby uściślić zakres stosowania tych pojęć.
- (19) Definicje odzysku i unieszkodliwiania należy zmodyfikować, aby zapewnić wyraźne rozróżnienie tych dwu pojęć, w oparciu o ich rzeczywiste zróżnicowane oddziaływanie na środowisko przez zastępowanie zasobów naturalnych w gospodarce, uznając jednocześnie potencjalne korzyści dla środowiska i zdrowia ludzkiego wynikające z wykorzystywania odpadów jako zasobu. Ponadto można opracować wytyczne w celu wyjaśnienia przypadków, w których rozróżnienie to jest trudne do zastosowania w praktyce lub w których sklasyfikowanie danej czynności jako odzysku nie odpowiada faktycznemu oddziaływaniu tej czynności na środowisko.
- (20) Niniejsza dyrektywa powinna również jednoznacznie określać, kiedy przekształcanie termiczne stałych odpadów komunalnych jest efektywne energetycznie i może być uznane za proces odzysku.
- (21) Procesy unieszkodliwiania polegające na odprowadzaniu do mórz i oceanów, w tym również lokowaniu na dnie mórz, regulowane są także konwencjami międzynarodowymi, w szczególności Konwencją o zapobieganiu zanieczyszczeniu mórz przez zatapianie odpadów i innych substancji sporządzoną w Londynie dnia 13 listopada 1972 r. i protokołem do niej z 1996 r. zmienionym w 2006 r.
- (22) Nie należy mylić różnych aspektów definicji odpadów a w razie konieczności należy zastosować właściwe procedury, z jednej strony, do produktów ubocznych niebędących odpadami, a z drugiej strony – do odpadów, które przestają być odpadami. Aby doprecyzować pewne aspekty definicji odpadów, niniejsza dyrektywa powinna jednoznacznie wyjaśnić:
- kiedy substancje lub przedmioty powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego pierwotnym celem nie jest wyprodukowanie tych substancji lub przedmiotów, są produktami ubocznymi, a nie odpadami. Decyzja o tym, że dana substancja nie jest odpadem, może być podjęta wyłącznie na podstawie skoordynowanego podejścia, które ma być regularnie aktualizowane i pod warunkiem, że decyzja ta jest spójna z celami ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego. Jeżeli wykorzystywanie produktu ubocznego jest dopuszczalne na mocy pozwolenia na korzystanie ze środowiska lub ogólnych przepisów dotyczących środowiska, może to zostać wykorzystane przez państwa członkowskie jako kryterium podejmowania decyzji, że nie należy oczekiwać ogólnego niekorzystnego oddziaływania na środowisko lub zdrowie ludzkiego; substancja lub przedmiot powinny być uznane za produkt uboczny tylko, jeżeli spełnione zostały określone warunki. W związku z tym, że produkty uboczne należą do kategorii produktów, ich eksport powinien podlegać wymogom odpowiednich przepisów wspólnotowych; oraz
 - kiedy niektóre kategorie odpadów przestają być odpadami, ustalając kryteria zniesienia statusu odpadu, które zapewniałyby wysoki poziom ochrony środowiska oraz korzyści środowiskowe i ekonomiczne; ewentualne kategorie odpadów, dla których należy opracować specyfikacje i kryteria określające „zniesienie statusu odpadu”, mogą obejmować między innymi odpady budowlane i rozbiórkowe, niektóre popioły i żużle, złom metali, kruszywa, opony, tekstylia, kompost, makulaturę i szkło. W celu ustalenia końca statusu odpadu, wystarczy przeprowadzenie nawet tak prostej czynności odzysku jak skontrolowanie odpadów w zakresie potwierdzenia, że spełniają kryteria zniesienia statusu odpadu.
- (23) W celu potwierdzenia lub obliczenia, czy osiągnięte zostały poziomy recyklingu i odzysku określone w dyrektywie 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych ⁽²⁾, dyrektywie 2000/53/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych

⁽¹⁾ Dz.U. L 182 E z 16.7.1999, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 365 z 31.12.1994, s. 10.

- z eksploatacji ⁽¹⁾, dyrektywie 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) ⁽²⁾ i dyrektywie 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów ⁽³⁾ oraz w innych odpowiednich przepisach wspólnotowych, ilości odpadów, które przestały być odpadami, powinny być ujmowane jako odpady poddane recyklingowi i odzyskowi, jeżeli spełnione zostały wymogi w zakresie recyklingu lub odzysku ustanowione w tych przepisach.
- (24) Dla zachowania pewności i spójności Komisja może przyjąć na podstawie definicji odpadów wytyczne, które w pewnych przypadkach wyszczególniałyby, kiedy substancje lub przedmioty stają się odpadami. Wytyczne takie mogą zostać opracowane między innymi dla sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów.
- (25) Zasadne jest, aby koszty były rozdzielane w sposób odzwierciedlający faktyczne koszty środowiskowe w zakresie wytwarzania odpadów oraz gospodarowania nimi.
- (26) Zasada „zanieczyszczający płaci” jest wiodącą zasadą na szczeblu europejskim i międzynarodowym. Wytwórca odpadów i posiadacz odpadów powinni gospodarować odpadami w sposób, który gwarantuje wysoki poziom ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego.
- (27) Wprowadzenie niniejszą dyrektywą rozszerzonej odpowiedzialności producenta jest jednym ze sposobów wspierania projektowania i produkcji wyrobów, które w pełni uwzględniają i ułatwiają efektywne wykorzystywanie zasobów podczas całego ich cyklu życia, w tym ich naprawę, ponowne użycie, demontaż i recykling i nie wpływają przy tym niekorzystnie na swobodny obieg wyrobów na rynku wewnętrznym.
- (28) Niniejsza dyrektywa powinna pomóc UE zbliżyć się do „społeczeństwa recyklingu”, dążącego do eliminacji wytwarzania odpadów i do wykorzystywania odpadów jako zasobu. W szczególności szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska wymaga stosowania środków, których celem jest zapewnienie segregacji u źródła, zbieranie oraz recykling priorytetowych strumieni odpadów. Zgodnie z tym celem, a jednocześnie jako środek ułatwiający lub usprawniający potencjał odzysku, odpady powinny być zbierane selektywnie, jeżeli jest wykonalne technicznie, ekonomicznie i z punktu widzenia środowiska, zanim zostaną poddane czynnościom odzysku prowadzonymi do najlepszego dla środowiska wyniku całkowitego. Państwa członkowskie powinny zachęcać do oddzielania związków niebezpiecznych od strumieni odpadów, jeżeli jest to konieczne do stworzenia racjonalnej ekologicznie gospodarki odpadami.
- (29) Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i z celem utworzenia „społeczeństwa recyklingu” państwa członkowskie powinny popierać stosowanie odpadów posegregowanych w wyniku recyklingu, takich jak papier z odzysku, i o ile to możliwe, nie powinny wspierać składowania lub spalania takich odpadów.
- (30) Aby wprowadzić w życie zasadę ostrożności i zasadę zapobiegania zawarte w art. 174 ust. 2 Traktatu, niezbędne jest ustalenie ogólnych celów dla środowiska dotyczących gospodarowania odpadami w obrębie Wspólnoty. Na mocy tych zasad zadaniem Wspólnoty i państw członkowskich jest ustanowienie ram prawnych dla zapobiegania, redukcji i eliminacji odpadów, eliminowania u źródła zanieczyszczeń lub uciążliwości poprzez przyjęcie środków eliminujących rozpoznane zagrożenia.
- (31) Hierarchia postępowania z odpadami zasadniczo ustanawia kolejność priorytetów tego, co stanowi najlepsze z punktu widzenia środowiska całościowe rozwiązanie w zakresie prawodawstwa i polityki dotyczących odpadów, zaś odstępstwo od takiej hierarchii może być konieczne w przypadku określonych strumieni odpadów, jeżeli jest to uzasadnione między innymi wykonalnością techniczną, opłacalnością ekonomiczną i ochroną środowiska.
- (32) Aby umożliwić Wspólnocie, jako całości, osiągnięcie samowystarczalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów i odzysku zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych i umożliwić państwom członkowskim stopniowe osiągnięcie tego celu indywidualnie, konieczne jest stworzenie sieci współpracy w zakresie instalacji unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych, przy uwzględnieniu warunków geograficznych oraz potrzeby specjalistycznych instalacji dla niektórych rodzajów odpadów.
- (33) Do celów stosowania rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów ⁽⁴⁾ zmieszane odpady komunalne, o których mowa w art. 3 ust. 5 tego rozporządzenia, pozostają zmieszane z odpadami komunalnymi, nawet jeśli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.
- (34) Ważne jest, aby odpady niebezpieczne były oznakowywane zgodnie z normami międzynarodowymi i wspólnotowymi. Jednakże, w przypadkach, gdy odpady takie są osobno odbierane z gospodarstw domowych, nie powinno to skutkować obowiązkiem wypełniania przez właścicieli gospodarstw domowych wymaganej dokumentacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 269 z 21.10.2000, s. 34.

⁽²⁾ Dz.U. L 37 z 13.2.2003, s. 24.

⁽³⁾ Dz.U. L 266 z 26.9.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1.

- (35) Z punktu widzenia hierarchii postępowania z odpadami i w celu zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych pochodzących ze składowania odpadów na składowiskach, ważne jest stwarzanie korzystnych warunków dla zbierania selektywnego i właściwego przetwarzania bioodpadów na potrzeby produkcji bezpiecznego dla środowiska kompostu i innych materiałów opartych na bioodpadach. Po przeprowadzeniu oceny gospodarowania bioodpadami Komisja przedstawi wnioski dotyczące środków legislacyjnych, jeżeli będzie to właściwe.
- (36) Możliwe jest przyjęcie minimalnych standardów technicznych, dotyczących czynności przetwarzania odpadów nieobjętych dyrektywą 96/61/WE, jeżeli się okaże, że standardy te pozwolą na uzyskanie korzyści w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska oraz, gdy skoordynowane podejście do wprowadzania w życie niniejszej dyrektywy zapewni ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska.
- (37) Konieczne jest dalsze określenie zakresu i treści obowiązku w zakresie planowania gospodarki odpadami, oraz włączenie do procesu opracowywania lub nowelizowania planów gospodarki odpadami potrzeby wzięcia pod uwagę oddziaływania na środowisko wytwarzanych odpadów i gospodarowania nimi. W odpowiednich przypadkach należy również uwzględnić wymogi dotyczące planowania gospodarowania odpadami określone w art. 14 dyrektywy 94/62/WE oraz strategię redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, o której mowa w art. 5 dyrektywy 1999/31/WE.
- (38) Państwa członkowskie mogą stosować zezwolenia na korzystanie ze środowiska lub ogólne zasady dotyczące ochrony środowiska w stosunku do niektórych wytwórców odpadów, o ile nie stwarza to zagrożenia dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (39) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1013/2006 państwa członkowskie mogą zastosować środki niezbędne w celu zapobiegania przemieszczaniu odpadów, które nie jest zgodne z ich planami gospodarki odpadami. W drodze odstępstwa od tego rozporządzenia państwa członkowskie powinny być uprawnione do ograniczenia wchodzących dostaw przeznaczonych do spalarni, zaklasyfikowanych jako instalacje do odzysku, jeżeli ustalono, że odpady krajowe musiałyby być unieszkodliwiane lub musiałyby być przetwarzane w sposób niezgodny z planami gospodarki odpadami tych państw. Uznaje się, że niektóre państwa członkowskie mogą nie być w stanie zorganizować na swoim terytorium sieci obejmującej pełny zakres obiektów do ostatecznego odzysku.
- (40) Aby poprawić sposób, w jaki realizowane jest zapobieganie powstawaniu odpadów w państwach członkowskich, oraz ułatwić obieg najlepszych praktyk w tym obszarze, konieczne jest zaostrożenie przepisów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz wprowadzenie wymogu zobowiązującego państwa członkowskie do opracowywania programów zapobiegania powstawaniu odpadów, koncentrujących się na kluczowych elementach oddziaływania na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów i materiałów. Takie środki powinny zmierzać do przerwania związku pomiędzy wzrostem gospodarczym a skutkami dla środowiska związanymi z wytwarzaniem odpadów. Zarówno zainteresowane strony, jak i ogół społeczeństwa powinny mieć możliwość udziału w sporządzaniu tych programów oraz dostęp do sporządzonych programów, zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującą udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska⁽¹⁾. Cele w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i ich segregowania należy rozwijać uwzględniając odpowiednio zmniejszenie niekorzystnych skutków odpadów oraz ilości wytworzonych odpadów.
- (41) Aby przybliżyć się do celu, jakim jest europejskie społeczeństwo recyklingu o wysokiej wydajności zasobów, należy określić cele w zakresie przygotowania do ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów. Państwa członkowskie zachowują różne podejścia do zbiórki odpadów z gospodarstw domowych oraz odpadów o podobnym charakterze i składzie. W związku z tym właściwe jest uwzględnienie w ramach takich celów różnic w systemach zbiórki w poszczególnych państwach członkowskich. Strumienie odpadów innego pochodzenia podobne do odpadów z gospodarstw domowych obejmują odpady, o których mowa w pozycji 20 wykazu ustanowionego decyzją Komisji 2000/532/WE.
- (42) Instrumenty ekonomiczne mogą odegrać decydującą rolę w osiągnięciu celów zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarowania nimi. Odpady często posiadają wartość jak zasoby i dalsze stosowanie instrumentów ekonomicznych może przyczynić się do maksymalnego zwiększenia korzyści dla środowiska. Należy zatem stwarzać zachęty dla stosowania takich instrumentów na odpowiednim poziomie, podkreślając jednocześnie, że poszczególne państwa członkowskie mogą podejmować decyzje co do ich stosowania.
- (43) Niektóre przepisy dotyczące postępowania z odpadami określone w dyrektywie Rady 91/689/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych⁽²⁾ powinny zostać zmienione w celu usunięcia nieaktualnych przepisów oraz poprawy przejrzystości tekstu. W interesie upraszczania prawodawstwa wspólnotowego przepisy te należy włączyć do niniejszej dyrektywy. W celu doprecyzowania działania określanego jako zakaz mieszania odpadów, o którym mowa w dyrektywie 91/689/EWG oraz w celu ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego, zwolnienia z zakazu mieszania powinny dodatkowo spełniać wymagania najlepszych dostępnych technik zdefiniowanych w dyrektywie 96/61/WE. Dyrektywę 91/689/EWG należy zatem uchylić.

(1) Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 17.

(2) Dz.U. L 377 z 31.12.1991, s. 20.

- (44) Aby uprościć prawodawstwo wspólnotowe i przyznać odpowiednie miejsce korzyściom dla środowiska, odnośnie przepisów dyrektywy Rady 75/439/EWG z dnia 16 czerwca 1975 r. w sprawie unieszkodliwiania olejów odpadowych⁽¹⁾ powinny zostać włączone do niniejszej dyrektywy. Dyrektywę 75/439/EWG należy w związku z tym uchylić. Gospodarowanie olejami odpadowymi powinno być zgodne z kolejnością priorytetów hierarchii postępowania z odpadami, przy czym priorytet należy przyznać opcjom dającym najlepszy dla środowiska wynik całkowity. Selektywne zbieranie olejów odpadowych pozostaje istotnym elementem odpowiedniego nimi gospodarowania oraz zapobiegania powstawaniu szkód w środowisku wynikających z ich niewłaściwego unieszkodliwiania.
- (45) Państwa członkowskie powinny zapewnić skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje, które w przypadku naruszenia przepisów niniejszej dyrektywy należy nakładać na osoby fizyczne i prawne odpowiedzialne za gospodarowanie odpadami, takie jak wytwórcy odpadów, ich posiadacze, brokerzy, dealerzy, podmioty zajmujące się transportem i podmioty zajmujące się zbieraniem, zakłady lub przedsiębiorstwa wykonujące czynności przetwarzania odpadów i realizujące plany gospodarowania odpadami. Państwa członkowskie mogą również podjąć działania zmierzające do wyegzekwowania zwrotu kosztów nieprzestrzegania przepisów i zastosowania środków naprawczych, bez uszczerbku dla dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu⁽²⁾.
- (46) Środki niezbędne dla wykonania niniejszej dyrektywy powinny być przyjmowane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽³⁾.
- (47) W szczególności należy przyznać Komisji uprawnienia do ustalenia kryteriów dotyczących niektórych kwestii, takich jak warunki uznania danego przedmiotu za produkt uboczny, zniesienie statusu odpadów, określenie odpadów uznawanych za niebezpieczne, jak również ustanowienie szczegółowych przepisów w sprawie stosowania i kalkulacji metod weryfikacji zgodności z celami recyklingu określonymi w niniejszej dyrektywie. Ponadto należy przyznać Komisji uprawnienia do dostosowywania załączników do postępu technicznego i naukowego oraz do szczegółowego określenia stosowania wzoru dla spalarń, o którym mowa w załączniku II, R1. Ponieważ środki te mają zasięg ogólny i mają na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, poprzez uzupełnienie jej o nowe elementy inne niż istotne, muszą one zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 5a decyzji 1999/468/WE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 194 z 25.7.1975, s. 23.

⁽²⁾ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56.

⁽³⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

- (48) Zgodnie z ust. 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽⁴⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania, do ich własnych celów i w interesie Wspólnoty, własnych tabel, które w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlają korelacje między niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji, oraz do podawania ich do wiadomości publicznej.
- (49) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie ochrona środowiska i zdrowia ludzkiego nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary lub skutki dyrektywy możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres zastosowania

Niniejsza dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego poprzez zapobieganie i zmniejszanie negatywnego wpływu wynikającego z wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie ogólnych skutków użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania.

Artykuł 2

Wyłączenia z zakresu zastosowania

1. Z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy są wyłączone:
 - a) wylizywy gazowe emitowane do atmosfery;
 - b) grunt (w miejscu), w tym niewydobyta zanieczyszczona gleba i budynki trwale związane z gruntem;
 - c) niezanieczyszczona gleba i inny materiał występujący w stanie naturalnym, wydobyty w trakcie prac budowlanych, jeżeli jest pewne, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym w miejscu, w którym został wydobyty;

⁽⁴⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

- d) odpady promieniotwórcze;
- e) wycofane z użytku materiały wybuchowe;
- f) odchody, jeżeli nie są objęte ust. 2 lit. b), słoma i inne naturalne niebędące niebezpiecznymi substancje pochodzące z produkcji rolniczej lub leśnej, które są wykorzystywane w rolnictwie, leśnictwie lub do produkcji energii z takiej biomasy za pomocą procesów lub metod, które nie są szkodliwe dla środowiska ani nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzkiego;
2. Wyłącza się spod stosowania niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim zostały objęte innymi przepisami wspólnotowymi:
- a) ścieki;
- b) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, w tym produkty przetworzone objęte rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002, z wyjątkiem tych, które są przewidziane do przekształcenia termicznego, składowania na składowisku lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni;
- c) zwłoki zwierząt, które poniosły śmierć w inny sposób niż przez ubój, w tym zwierząt uśmierconych w celu wyeliminowania chorób epizootycznych, i które są unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002;
- d) odpady powstałe w wyniku poszukiwania, wydobywania, przetwarzania i składowania zasobów mineralnych oraz z działalności odkrywkowej objęte dyrektywą 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego⁽¹⁾.
3. Bez uszczerbku dla zobowiązań wynikających z innych odpowiednich przepisów wspólnotowych, osady przemieszczane w obrębie wód powierzchniowych w celu związanym z gospodarowaniem wodami i drogami wodnymi lub zapobieganiem powodziom, bądź ograniczaniem skutków powodzi i susz lub rekultywacją ziemi są wyłączone z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy, jeżeli zostanie wykazane, że osady te nie są niebezpieczne.
4. Szczegółowe przepisy dotyczące konkretnych przypadków lub uzupełniające przepisy niniejszej dyrektywy w odniesieniu do gospodarowania poszczególnymi kategoriami odpadów mogą zostać ustanowione odrębnymi dyrektywami.
- 1) „odpady” oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć, lub do których pozbycia został zobowiązany;
- 2) „odpady niebezpieczne” oznaczają odpady wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych wymienionych w załączniku III;
- 3) „oleje odpadowe” oznaczają wszelkie mineralne lub syntetyczne oleje smarowe lub przemysłowe, które przestały się nadawać do użytku, do jakiego były pierwotnie przeznaczone, takie jak zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, oleje smarowe, oleje turbinowe oraz oleje hydrauliczne;
- 4) „bioodpady” oznaczają ulegające biodegradacji odpady ogrodowe i parkowe, odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, restauracji, placówek zbiorowego żywienia i handlu detalicznego i porównywalne odpady z zakładów przetwórstwa spożywczego;
- 5) „wytwórca odpadów” oznacza dowolny podmiot, którego działalność prowadzi do powstawania odpadów (pierwotny wytwórca odpadów) lub dowolny podmiot zajmujący się przetwarzaniem wstępnym, mieszaniem lub innymi procesami prowadzącymi do zmiany charakteru lub składu tych odpadów;
- 6) „posiadacz odpadów” oznacza wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną lub prawną będącą w posiadaniu tych odpadów;
- 7) „dealer” oznacza jakikolwiek podmiot występujący w roli zleceniodawcy w transakcji zakupu, a następnie sprzedaży odpadów, w tym oznacza również dealerów, którzy nie obejmują odpadów fizycznie w posiadanie;
- 8) „broker” oznacza jakikolwiek podmiot organizujący odzysk lub unieszkodliwianie odpadów w imieniu innych stron, w tym oznacza również brokerów, którzy nie obejmują odpadów fizycznie w posiadanie;
- 9) „gospodarowanie odpadami” oznacza zbieranie, transport, odzysk oraz unieszkodliwianie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów wraz z działaniami wykonywanymi w charakterze dealera lub brokera;
- 10) „zbieranie” oznacza gromadzenie odpadów, w tym również wstępne sortowanie i wstępne magazynowanie odpadów do celów ich transportu do zakładu przetwarzania;

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

⁽¹⁾ Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15.

- 11) „selektywna zbiórka” oznacza zbiórkę, w ramach której dany strumień odpadów obejmuje jedynie odpady jednego rodzaju i o tym samym charakterze w celu ułatwienia specyficznego przetwarzania;
- 12) „zapobieganie” oznacza środki zastosowane zanim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadami, które zmniejszają:
- a) ilość odpadów, w tym również przez ponowne użycie produktów lub wydłużenie okresu żywotności produktów;
 - b) niekorzystne oddziaływanie wytworzonych odpadów na środowisko i zdrowie ludzkie; lub
 - c) zawartość substancji szkodliwych w materiałach i produktach;
- 13) „ponowne użycie” oznacza jakikolwiek proces, w wyniku którego produkty lub składniki niebędące odpadami są wykorzystywane ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone;
- 14) „przetwarzanie” oznacza procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;
- 15) „odzysk” oznacza jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu, poprzez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym wypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub w szerszej gospodarce. Załącznik II zawiera niewyczerpujący wykaz procesów odzysku;
- 16) „przygotowanie do ponownego użycia” oznacza procesy odzysku polegające na sprawdzeniu, czyszczeniu lub naprawie, w ramach których produkty lub składniki produktów, które wcześniej stały się odpadami, są przygotowywane do tego, by mogły być ponownie wykorzystywane bez jakichkolwiek innych czynności przetwarzania wstępnego;
- 17) „recykling” oznacza jakikolwiek proces odzysku, w ramach którego materiały odpadowe są ponownie przetwarzane w produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach. Obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego, ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk;
- 18) „regeneracja olejów odpadowych” oznacza jakikolwiek proces recyklingu, w którym w wyniku rafinacji olejów odpadowych mogą zostać wyprodukowane oleje bazowe, w szczególności przez usunięcie znajdujących się w olejach odpadowych zanieczyszczeń, produktów reakcji utleniania i dodatków;
- 19) „unieszkodliwianie” oznacza jakikolwiek proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii. Załącznik I zawiera niewyczerpujący wykaz procesów unieszkodliwiania;
- 20) „najlepsze dostępne techniki” oznaczają najlepsze dostępne techniki zdefiniowane w art. 2 pkt 11 dyrektywy 96/61/WE.

Artykuł 4

Hierarchia postępowania z odpadami

1. Następująca hierarchia postępowania z odpadami ma zastosowanie jako kolejność priorytetów w przepisach prawa i polityce dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania odpadami:

- a) zapobieganie;
- b) przygotowywanie do ponownego użycia;
- c) recykling;
- d) inne metody odzysku, np. odzysk energii; oraz
- e) unieszkodliwianie.

2. Stosując hierarchię postępowania z odpadami, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie podejmują środki sprzyjające rozwiązaniom, które dają najlepszy dla środowiska wynik całkowity. Może to oznaczać dla niektórych strumieni odpadów odstępnie od tej hierarchii, jeżeli jest to uzasadnione zastosowaniem metodologii myślenia o cyklu życia, obejmującej całkowity wpływ związany z wytwarzaniem i gospodarowaniem takimi odpadami.

Państwa członkowskie zapewniają, aby proces tworzenia polityki i przepisów prawa dotyczących odpadów był w pełni przejrzysty, zgodny z obowiązującymi krajowymi przepisami w zakresie konsultacji i zaangażowania obywateli i zainteresowanych stron.

Państwa członkowskie biorą pod uwagę ogólne zasady ochrony środowiska dotyczące ostrożności i zrównoważonego podejścia, wykonalności technicznej i opłacalności ekonomicznej, ochrony zasobów, a także całkowitego oddziaływania na środowisko, zdrowie ludzkie, gospodarkę i aspekty społeczne, zgodnie z art. 1 i 13.

Artykuł 5

Produkty uboczne

1. Substancja lub przedmiot, powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, mogą być uznane za produkt uboczny, a nie za odpady, o których mowa w art. 3 pkt 1, wyłącznie jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) dalsze wykorzystywanie danej substancji lub tego przedmiotu jest pewne;
- b) dana substancja lub przedmiot mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez jakiegokolwiek dalszego przetwarzania innego niż normalna praktyka przemysłowa;
- c) dana substancja lub przedmiot są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego; oraz
- d) dalsze wykorzystywanie jest zgodne z prawem, tzn. dana substancja lub przedmiot spełniają wszelkie istotne wymagania dla określonego zastosowania w zakresie produktu, ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego, i nie doprowadzi do ogólnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko lub zdrowie ludzkie.

2. Na podstawie warunków określonych w ust. 1 można przyjąć środki określające kryteria, jakie muszą być spełnione, aby konkretne substancje lub przedmioty mogły być uznane za produkty uboczne, a nie za odpady, o których mowa w art. 3 pkt 1. Środki te, mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

Artykuł 6

Utrata statusu odpadu

1. Niektóre określone rodzaje odpadów przestają być odpadami w rozumieniu art. 3 pkt 1, gdy zostały poddane procesowi odzysku, w tym recyklingu, i spełniają ściśle kryteria, opracowane zgodnie z następującymi warunkami:

- a) dana substancja lub przedmiot jest powszechnie stosowana do konkretnych celów;
- b) istnieje rynek takich substancji lub przedmiotów bądź popyt na nie;
- c) dana substancja lub przedmiot spełniają wymagania techniczne dla konkretnych celów oraz wymagania obowiązujących przepisów i norm mających zastosowanie do produktów; oraz

d) zastosowanie danej substancji lub przedmiotu nie prowadzi do ogólnych niekorzystnych skutków dla środowiska lub zdrowia ludzkiego;

W koniecznych przypadkach kryteria obejmują wartości dopuszczalne zanieczyszczeń i uwzględniają jakiegokolwiek potencjalnie niekorzystne oddziaływanie substancji lub przedmiotu na środowisko naturalne.

2. Środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, odnoszące się do przyjęcia kryteriów określonych w ust. 1 i wyszczególniające rodzaje odpadów, do których kryteria te są stosowane, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2. Należy uwzględnić między innymi szczegółowe kryteria określające zniesienie statusu odpadu, co najmniej w odniesieniu do kruszyw, papieru, szkła, metalu, opon i tekstyliów.

3. Odpady, które przestają być odpadami zgodnie z ust. 1 i 2, nie są też odpadami na potrzeby obliczenia poziomów odzysku i recyklingu określonych w dyrektywach 94/62/WE, 2000/53/WE, 2002/96/WE i 2006/66/WE oraz innych odnośnych wspólnotowych przepisach prawnych, jeżeli spełnione zostały wymogi w zakresie recyklingu lub odzysku ustanowione w tych przepisach.

4. W przypadkach gdy nie ustalono kryteriów na szczeblu wspólnotowym w ramach procedury, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie mogą decydować odrębnie w każdym przypadku, czy dany odpad przestał być odpadem, z uwzględnieniem odnośnego orzecznictwa. O decyzjach takich zawiadamiają Komisję zgodnie z dyrektywą 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego⁽¹⁾, w przypadkach, gdy ta dyrektywa tego wymaga.

Artykuł 7

Wykaz odpadów

1. Środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, dotyczące aktualizowania wykazu odpadów ustanowionego decyzją 2000/532/WE, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2. Wykaz ten powinien obejmować odpady niebezpieczne i uwzględniać pochodzenie i skład odpadów oraz, w razie potrzeby, wartości dopuszczalne stężeń substancji niebezpiecznych. Wykaz odpadów jest wiążący w zakresie określenia odpadów, które mają być uznane za odpady niebezpieczne. Włączenie danej substancji lub przedmiotu do wykazu nie oznacza, że stanowią one odpad we wszystkich okolicznościach. Substancja lub przedmiot są uznawane za odpad jedynie po spełnieniu warunków definicji zawartej w art. 3 pkt 1.

⁽¹⁾ Dz.U. L 204 z 21.7.1998, s. 37.

2. Państwo członkowskie może uznać dane odpady za odpady niebezpieczne, nawet jeśli nie zostały umieszczone w wykazie odpadów, w przypadku, gdy wykazują co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku III. Państwo członkowskie zawiadamia niezwłocznie o wszystkich takich przypadkach Komisję. Rejestruje je w sprawozdaniu przewidzianym w art. 37 ust. 1 i dostarcza Komisji wszelkich stosownych informacji. W świetle otrzymanych zawiadomień wykaz zostaje poddany przeglądowi w celu podjęcia decyzji dotyczącej jego dostosowania.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie ma dowody wskazujące, że konkretny rodzaj odpadów, który znajduje się w wykazie w kategorii odpadów niebezpiecznych, nie wykazuje żadnej z właściwości wymienionych w załączniku III, może ono uznać te odpady za odpady inne niż niebezpieczne. Państwo członkowskie zawiadamia niezwłocznie o wszystkich takich przypadkach Komisję i dostarcza jej wszelkich stosownych informacji. W świetle otrzymanych zawiadomień wykaz zostaje poddany przeglądowi w celu podjęcia decyzji dotyczącej jego dostosowania.

4. Zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne nie można osiągnąć w wyniku rozcieńczenia lub mieszania odpadu celem obniżenia początkowego stężenia substancji niebezpiecznych do poziomu niższego od określającego niebezpieczny charakter odpadu.

5. Środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy odnoszące się do przeglądu wykazu w celu podjęcia decyzji dotyczącej jego dostosowania zgodnie z ust. 2 i 3, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

6. Państwa członkowskie mogą uznać odpad za odpad inny niż niebezpieczny zgodnie z wykazem odpadów, o którym mowa w ust. 1.

7. Komisja zapewnia zgodność wykazu odpadów i, odpowiednio, wszelkich przeglądów tego wykazu z zasadami przejrzystości, zrozumiałości i dostępności dla użytkowników, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

ROZDZIAŁ II

WYMAGANIA OGÓLNE

Artykuł 8

Rozszerzona odpowiedzialność producenta

1. W celu wzmocnienia działań w zakresie ponownego wykorzystania odpadów i zapobiegania ich powstawaniu, recyklingu oraz innych form odzysku państwa członkowskie mogą podjąć środki prawodawcze lub inne niż prawodawcze w celu zapewnienia, aby każda osoba fizyczna lub prawna, która zawodowo opracowuje, wytwarza, przetwarza, obrabia, sprzedaje lub wwozi produkty (producent produktu) ponosiła rozszerzoną odpowiedzialność producenta.

Środki takie mogą obejmować przyjmowanie zwracanych produktów i odpadów pozostających po wykorzystaniu tych produktów, a także późniejsze gospodarowanie tymi odpadami i odpowiedzialność finansową za te działania. Środki te mogą obejmować obowiązek podawania do wiadomości publicznej informacji o stopniu, w jakim można ponownie wykorzystać i przetworzyć dany produkt.

2. Państwa członkowskie mogą zastosować odpowiednie środki zachęcające do takiego projektowania produktów, aby zmniejszyć ich oddziaływanie na środowisko i wytwarzanie odpadów podczas produkcji i następującego po niej użytkowania produktów, i aby zagwarantować, aby odzysk i unieszkodliwianie produktów, które stały się odpadami, odbywał się zgodnie z art. 4 i 13.

Środki takie mogą zachęcać między innymi do opracowywania, produkcji i sprzedaży produktów, umożliwiających ich wielokrotne użycie, które są technicznie trwałe i które, po tym jak staną się odpadami będą nadawać się do właściwego i bezpiecznego odzysku oraz zgodnego z wymogami środowiska unieszkodliwiania.

3. Przy stosowaniu rozszerzonej odpowiedzialności producenta państwa członkowskie biorą pod uwagę wykonalność techniczną i opłacalność ekonomiczną, a także ogólne oddziaływanie na środowisko, zdrowie ludzkiego i aspekty społeczne, z poszanowaniem potrzeby zagwarantowania właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

4. Rozszerzona odpowiedzialność producenta stosowana jest bez uszczerbku dla odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami, o której mowa w art. 15 ust. 1, oraz bez uszczerbku dla obowiązujących szczególnych przepisów dotyczących strumieni odpadów i produktów.

Artykuł 9

Zapobieganie powstawaniu odpadów

Po konsultacjach z zainteresowanymi stronami Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie następujące sprawozdania – w stosownych przypadkach wraz z załączonymi do nich propozycjami środków wymaganych w celu wsparcia działań zapobiegawczych oraz wdrożenia programów zapobiegania powstawaniu odpadów, o których mowa w art. 29 – które obejmują:

a) do końca 2011 r. sprawozdanie tymczasowe w sprawie cyklu wytwarzania odpadów oraz zakresu zapobiegania ich powstawaniu, w tym opracowanie polityki eko-projektu produktu odnoszącej się zarówno do wytwarzania odpadów, jak i obecności substancji niebezpiecznych w odpadach, promującej technologie pozwalające na uzyskanie trwałych, podatnych do ponownego wykorzystania i recyklingu produktów;

- b) do końca 2011 r. opracowanie planu działania na rzecz dalszych środków wspomagających na szczeblu europejskim, a w szczególności środków mających na celu zmianę obecnego stylu konsumpcji;
- c) do końca 2014 r. ustanowienie celów na rok 2020 w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i segregowania ich, w oparciu o najlepsze dostępne wzorce, w tym w razie konieczności zmianę wskaźników, o których mowa w art. 29 ust. 4.

Artykuł 10

Odzysk

1. Państwa członkowskie stosują niezbędne środki, aby zapewnić poddawanie wszystkich odpadów procesom odzysku zgodnie z art. 4 i 13.
2. W przypadkach gdy jest to konieczne, aby uzyskać zgodność z ust. 1 oraz aby ułatwić lub usprawnić odzysk, odpady powinny być zbierane oddzielnie, jeżeli jest to wykonalne z punktu widzenia technicznego, ekonomicznego i środowiskowego, i nie powinny być mieszane z innymi odpadami lub innymi materiałami o odmiennych właściwościach.

Artykuł 11

Ponowne wykorzystanie i recykling

1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu wspierania ponownego wykorzystania produktów i przygotowania do działań związanych z ponownym wykorzystaniem, zwłaszcza poprzez zachęcanie do tworzenia i wspieranie sieci ponownego wykorzystania i napraw, wykorzystanie instrumentów ekonomicznych, kryteriów udzielania zamówień, celów ilościowych lub inne środki.

Państwa członkowskie podejmują środki na rzecz promowania wysokiej jakości recyklingu i wszędzie tam, gdzie jest to stosowne i możliwe z technicznego, środowiskowego i gospodarczego punktu widzenia, przyjmują w tym celu systemy selektywnej zbiórki, tak aby spełnić niezbędne normy jakości dla właściwych sektorów recyklingu.

Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2, do roku 2015 selektywna zbiórka odpadów będzie obowiązywać przynajmniej w odniesieniu do: papieru, metalu, plastiku i szkła.

2. Aby dostosować się do celów niniejszej dyrektywy oraz przybliżyć do celu, jakim jest europejskie społeczeństwo recyklingu o wysokiej wydajności zasobów, państwa członkowskie przyjmują wszelkie niezbędne środki służące realizacji następujących celów:

- a) do 2020 roku przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych

i w miarę możliwości innego pochodzenia, pod warunkiem że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, zostanie zwiększone wagowo do minimum 50 %;

- b) do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania, recyklingu i innych sposobów odzyskiwania materiałów, w tym wypełniania wyrobisk, gdzie odpady zastępują inne materiały, w odniesieniu do innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, z wyjątkiem materiału występującego w stanie naturalnym zgodnie z definicją zawartą w kategorii 17 05 04 Europejskiego katalogu odpadów, zostanie zwiększone wagowo do minimum 70 %.

3. Komisja ustanowi szczegółowe przepisy dotyczące stosowania i metod obliczeń w odniesieniu do weryfikacji zgodności z celami określonymi w ust. 2 niniejszego artykułu, z uwzględnieniem rozporządzenia (WE) nr 2150/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2002 r. w sprawie statystyk odpadów⁽¹⁾. Mogą one obejmować okresy przejściowe dla państw członkowskich, które w roku 2008 osiągnęły poziom niższy niż 5 % recyklingu w którejkolwiek z kategorii odpadów, o których mowa w ust. 2. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2 niniejszej dyrektywy.

4. Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja dokona analizy środków i celów, o których mowa w ust. 2, w celu, w razie konieczności, wzmocnienia tych celów lub rozważenia ustanowienia celów dla innych strumieni odpadów. Sprawozdanie Komisji, w stosownym przypadku z załączonym do niego wnioskiem, zostaje przesłane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W sprawozdaniu Komisja uwzględnia odpowiednie skutki środowiskowe, gospodarcze i społeczne wynikające z określenia celów.

5. Co trzy lata, zgodnie z art. 37, państwa członkowskie przedstawiają Komisji sprawozdania dotyczące ich wyników w zakresie osiągnięcia przedmiotowych celów. Jeśli cele nie zostaną osiągnięte, sprawozdanie to zawiera przyczyny niepowodzenia oraz działania, które państwo członkowskie zamierza podjąć w celu osiągnięcia tych celów.

Artykuł 12

Unieszkodliwianie

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach gdy nie zostaje przeprowadzony odzysk zgodnie z art. 10 ust. 1, odpady podlegały bezpiecznym procesom unieszkodliwiania zgodnym z przepisami art. 13 dotyczącymi ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 332 z 9.12.2002, s. 1.

Artykuł 13

Ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska

Państwa członkowskie stosują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby gospodarowanie odpadami było prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, w szczególności:

- a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt;
- b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy; oraz
- c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu.

Artykuł 14

Koszty

1. Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” koszty gospodarowania odpadami muszą być ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez obecnego lub poprzednich posiadaczy odpadów.

2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że koszty gospodarowania odpadami będą ponoszone częściowo lub w całości przez producenta produktu, z którego odpady powstaną oraz że dystrybutorzy tych produktów mogą częściowo ponosić te koszty.

ROZDZIAŁ III

GOSPODAROWANIE ODPADAMI

Artykuł 15

Odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami

1. Państwa członkowskie stosują niezbędne środki w celu zapewnienia, by każdy pierwotny wytwórca odpadów lub inny posiadacz odpadów dokonywał przetwarzania odpadów samodzielnie lub zlecał przetwarzanie dealerowi, zakładowi lub przedsiębiorstwu wykonującemu czynności przetwarzania odpadów lub zlecił zorganizowanie przetwarzania prywatnemu lub publicznemu podmiotowi zajmującemu się zbieraniem odpadów zgodnie z art. 4 i 13.

2. W przypadku gdy odpady są przemieszczane w celu ich wstępnego przetworzenia od pierwotnego wytwórcy lub posiadacza do jednej z osób fizycznych lub prawnych, o których mowa w ust. 1, co do zasady nie następuje zwolnienie z odpowiedzialności za przeprowadzenie ostatecznego procesu odzysku lub unieszkodliwienia.

Bez uszczerbku dla rozporządzenia (WE) nr 1013/2006, państwa członkowskie mogą określić warunki odpowiedzialności i postanowić, w jakich przypadkach pierwotny wytwórca odpowiedzialny jest za wszystkie działania na odpadach w łańcuch ich przetwarzania lub w jakich odpowiedzialność

może być dzielona lub przekazywana między uczestnikami tego łańcucha przetwarzania.

3. Państwa członkowskie mogą postanowić, zgodnie z art. 8, że odpowiedzialność za organizację gospodarowania odpadami jest ponoszona częściowo lub całkowicie przez producenta produktu, z którego pochodzą odpady, i że dystrybutorzy tych produktów mogą ponosić wspólnie tę odpowiedzialność.

4. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby na ich terytorium zakłady i przedsiębiorstwa zajmujące się zawodowo zbieraniem lub transportem odpadów dostarczały zebrane i transportowane przez siebie odpady do odpowiednich instalacji przetwarzania odpadów, z poszanowaniem obowiązków określonych w art. 13.

Artykuł 16

Zasada samowystarczalności i bliskości

1. Państwa członkowskie stosują właściwe środki, we współpracy z innymi państwami członkowskimi, jeżeli jest to konieczne lub pożądane, aby ustanowić zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych, uwzględniającą przypadki, w których zbieranie takie obejmuje również takie odpady od innych wytwórców, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.

W drodze odstępstwa od rozporządzenia (WE) nr 1013/2006, aby chronić swoją sieć, państwa członkowskie mogą ograniczyć wchodzące transporty odpadów przeznaczonych do obiektów przekształcania termicznego, które zaklasyfikowano jako instalacje do odzysku, w przypadkach, gdy ustalono, że transporty takie doprowadziłyby w konsekwencji do tego, że krajowe odpady musiałyby być unieszkodliwiane lub musiałyby być przetwarzane w sposób niezgodny z planami gospodarki odpadami tych państw. Państwa członkowskie zawiadamiają Komisję o podjęciu takiej decyzji. Państwa członkowskie mogą również ograniczyć wychodzące transporty odpadów z przyczyn dotyczących środowiska określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1013/2006.

2. Sieć powinna być zaprojektowana w sposób umożliwiający Wspólnocie jako całości stanie się samowystarczalną w zakresie unieszkodliwiania odpadów, jak również odzysku odpadów, o których mowa w ust. 1, a państwom członkowskim umożliwić stopniowe osiąganie tego celu indywidualnie, przy uwzględnieniu warunków geograficznych lub zapotrzebowania na specjalistyczne instalacje dla niektórych rodzajów odpadów.

3. Sieć powinna umożliwiać unieszkodliwianie odpadów lub odzysk odpadów, o których mowa w ust. 1, w jednej z najbliższych położonych odpowiednich instalacji, za pomocą najodpowiedniejszych metod i technologii, w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz zdrowia publicznego.

4. Zasady bliskości i samowystarczalności nie oznaczają, że każde państwo członkowskie musi posiadać na swoim terytorium pełen zakres obiektów do ostatecznego odzysku.

Artykuł 17

Kontrola odpadów niebezpiecznych

Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby produkcję, zbieranie i przewóz odpadów niebezpiecznych oraz ich magazynowanie i przetwarzanie przeprowadzano w warunkach gwarantujących ochronę środowiska i zdrowia ludzkiego w celu spełnienia wymogów art. 13, w tym środki służące ustaleniu obiegu od momentu produkcji do miejsca przeznaczenia oraz kontroli odpadów niebezpiecznych zgodnie z wymogami art. 35 i 36.

Artykuł 18

Zakaz mieszania odpadów niebezpiecznych

1. Państwa członkowskie stosują konieczne środki, dla zapewnienia, aby odpady niebezpieczne nie były mieszane ani z innymi kategoriami odpadów niebezpiecznych ani z innymi odpadami, substancjami lub materiałami. Mieszanie obejmuje rozcieńczanie substancji niebezpiecznych.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą zezwolić na mieszanie, pod warunkiem że:

- a) proces mieszania prowadzony jest przez zakład lub przedsiębiorstwo, które uzyskało zezwolenie zgodnie z art. 23;
- b) spełnione są warunki określone w art. 13, a niekorzystne skutki gospodarowania odpadami dla zdrowia ludzkiego i dla środowiska nie zwiększają się; oraz
- c) proces mieszania jest przeprowadzany zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami.

3. Z zastrzeżeniem technicznych i ekonomicznych kryteriów wykonalności, w przypadku gdy odpady niebezpieczne zostały zmieszane w sposób inny niż określony w ust. 1, odpady, o ile to możliwe i niezbędne, rozdziela się w celu zachowania zgodności z art. 13.

Artykuł 19

Oznakowywanie odpadów niebezpiecznych

1. Państwa członkowskie stosują konieczne środki w celu zapewnienia, aby w trakcie zbierania, transportu i czasowego magazynowania, odpady niebezpieczne były pakowane i oznakowywane zgodnie z obowiązującymi normami międzynarodowymi i wspólnotowymi.

2. Każdorazowo gdy odpady niebezpieczne są przemieszczane w obrębie państwa członkowskiego, towarzyszy im

dokument identyfikacyjny, który może mieć postać elektroniczną, zawierający właściwe dane, określone w załączniku IB do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006.

Artykuł 20

Odpady niebezpieczne wytwarzane w gospodarstwach domowych

Art. 17, 18, 19 i 35 nie mają zastosowania do odpadów zmieszanych wytwarzanych w gospodarstwach domowych.

Art. 19 i 35 nie mają zastosowania do odrębnych frakcji odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych do czasu ich przejęcia w celu zebrania, unieszkodliwienia lub odzysku przez zakład lub przedsiębiorstwo, które uzyskało zezwolenie lub zostało zarejestrowane zgodnie z art. 23 lub 26.

Artykuł 21

Oleje odpadowe

1. Bez uszczerbku dla zobowiązań odnoszących się do gospodarowania odpadami niebezpiecznymi zawartych w art. 18 i 19, państwa członkowskie stosują niezbędne środki w celu zapewnienia, by:

- a) oleje odpadowe były zbierane osobno, w przypadkach gdy jest to technicznie wykonalne;
- b) oleje odpadowe były przetwarzane zgodnie z art. 4 i 13;
- c) w przypadkach gdy jest to technicznie wykonalne i opłacalne ekonomicznie, oleje odpadowe o różnych cechach nie były mieszane i by oleje odpadowe nie były mieszane z innymi odpadami lub substancjami, jeżeli takie mieszanie stanowi przeszkodę w ich przetwarzaniu.

2. Dla celów selektywnego zbierania olejów opadowych i ich właściwego przetwarzania państwa członkowskie mogą, w zależności od warunków krajowych, zastosować dodatkowe środki, takie jak wymagania techniczne, zasada odpowiedzialności producenta, instrumenty ekonomiczne lub dobrowolne porozumienia.

3. W przypadkach gdy oleje odpadowe, zgodnie z przepisami krajowymi, podlegają wymogom regeneracji, państwa członkowskie mogą postanowić, że takie oleje odpadowe są regenerowane, jeżeli jest to technicznie wykonalne, a w przypadkach gdy zastosowanie mają art. 11 lub 12 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 – mogą ograniczyć transgraniczny transport olejów opadowych ze swojego terytorium do spalarni lub współspalarni, aby dać pierwszeństwo regeneracji olejów opadowych.

Artykuł 22**Bioodpady**

Państwa członkowskie podejmują środki, w odpowiednich przypadkach i zgodnie z art. 4 i 13, zachęcające do:

- a) selektywnego zbierania bioodpadów w celu ich kompostowania i uzyskiwania z nich sfermentowanej biomasy;
- b) przetwarzania bioodpadów w sposób, który zapewnia wysoki poziom ochrony środowiska;
- c) stosowania bezpiecznych dla środowiska materiałów wyprodukowanych z bioodpadów.

Komisja dokonuje oceny gospodarowania bioodpadami w celu przedłożenia wniosku, o ile będzie to wskazane. W ramach oceny bada się możliwość ustalenia wymogów minimalnych gospodarowania bioodpadami i kryteria jakościowe dla kompostu i sfermentowanej biomasy pochodzących z bioodpadów, tak aby zagwarantować wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

ROZDZIAŁ IV

ZEZWOLENIA I REJESTRACJE**Artykuł 23****Wydawanie zezwoleń**

1. Państwa członkowskie wymagają, aby wszystkie zakłady lub przedsiębiorstwa, które zamierzają dokonywać przetwarzania odpadów, uzyskały zezwolenie od właściwego organu.

Zezwolenia takie określają przynajmniej następujące kwestie:

- a) rodzaje i ilości odpadów, które mogą być przetwarzane;
- b) dla każdego objętego zezwoleniem rodzaju procesu – wymogi techniczne i inne wymogi właściwe dla danego obiektu;
- c) środki bezpieczeństwa i ostrożności, które mają zostać zastosowane;
- d) metodę, która ma być stosowana w odniesieniu do każdego rodzaju procesu;

e) czynności w zakresie monitorowania i kontroli, jakie mogą być niezbędne;

f) zalecenia dotyczące zamknięcia obiektu i późniejszej ochrony, jakie mogą być niezbędne.

2. Zezwolenia mogą być udzielane na czas określony i mogą być odnawialne.

3. Jeżeli właściwy organ uzna, że planowana metoda przetwarzania jest niedopuszczalna z punktu widzenia ochrony środowiska, zwłaszcza jeżeli metoda ta jest niezgodna z art. 13, odmawia udzielenia zezwolenia.

4. Każde zezwolenie obejmujące spalanie lub współspalanie z odzyskiem energii zawiera warunek, że odzyskiwanie energii ma się odbywać przy wysokim poziomie efektywności energetycznej.

5. Pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów niniejszego artykułu, wszelkie zezwolenia wydawane na podstawie innych przepisów krajowych lub wspólnotowych mogą być połączone z zezwoleniem, o którym mowa w ust. 1, w jedno zezwolenie w przypadku, kiedy taki format zapobiega niepotrzebnemu powielaniu informacji i powtarzaniu pracy operatora lub właściwego organu.

Artykuł 24**Zwolnienia od wymogu posiadania zezwolenia**

Państwa członkowskie mogą zwolnić z wymogu określonego w art. 23 ust. 1 zakłady lub przedsiębiorstwa wykonujące następujące czynności:

- a) unieszkodliwianie w miejscu wytwarzania własnych odpadów niebędących niebezpiecznymi; lub
- b) odzysk odpadów.

Artykuł 25**Warunki zwolnienia**

1. Jeżeli państwo członkowskie chce skorzystać ze zwolnień na mocy art. 24, ustanawia ono, w odniesieniu do każdego rodzaju działalności, ogólne zasady określające rodzaje i ilości odpadów, jakie mogą być objęte zwolnieniem, oraz metodę przetwarzania, jaka ma być zastosowana.

Zasady te powinny być zaprojektowane w sposób zapewniający, aby odpady były przetwarzane zgodnie z art. 13. W przypadku procesów unieszkodliwiania, o których mowa w art. 24 lit. a), zasady te powinny uwzględnić najlepsze dostępne techniki.

2. Oprócz zasad ogólnych przewidzianych w ust. 1, państwa członkowskie ustanawiają szczegółowe warunki zwolnień w zakresie odpadów niebezpiecznych, obejmujących rodzaje działalności, jak również wszelkie inne konieczne wymogi prowadzenia różnych form odzysku odpadów, a także, tam gdzie to istotne, dopuszczalne wielkości zawartości substancji niebezpiecznych w odpadach oraz dopuszczalne wielkości emisji.

3. Państwa członkowskie informują Komisję o zasadach ogólnych ustanowionych zgodnie z ust. 1 i 2.

Artykuł 26

Rejestracja

O ile poniżej wymienione podmioty nie podlegają wymogom uzyskania zezwolenia, państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ prowadził rejestr:

- a) zakładów lub przedsiębiorstw zajmujących się zawodowo zbieraniem lub transportem odpadów;
- b) dealerów lub brokerów; oraz
- c) zakładów lub przedsiębiorstw, które podlegają zwolnieniom z wymogów posiadania zezwoleń zgodnie z art. 24.

W przypadkach gdy jest to możliwe, istniejące rejestry prowadzone przez właściwe organy są wykorzystywane do uzyskania istotnych informacji dotyczących takiego procesu rejestracji w celu ograniczenia wymogów administracyjnych.

Artykuł 27

Standardy minimalne

1. Minimalne standardy techniczne dla czynności przetwarzania wymagających zezwolenia na mocy art. 23 mogą być przyjmowane, w przypadkach gdy istnieją dowody, że takie standardy minimalne mogą przynieść korzyści w kategoriach ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Środki te mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną popaczoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

2. Takie standardy minimalne obejmują wyłącznie te czynności przetwarzania odpadów, które nie są objęte zakresem

stosowania dyrektywy 96/61/WE lub nie nadają się do objęcia zakresem stosowania tej dyrektywy.

3. Takie standardy minimalne:

- a) dotyczą głównych oddziaływań na środowisko danej czynności przetwarzania odpadów;
- b) zapewniają przetwarzanie odpadów zgodnie z art. 13;
- c) uwzględniają najlepsze dostępne techniki; oraz
- d) w odpowiednich przypadkach, obejmują elementy jakości przetwarzania i wymogów technologicznych.

4. Standardy minimalne dla czynności wymagających rejestracji na mocy art. 26 lit. a) i b) są przyjmowane w przypadkach, gdy istnieją dowody, że takie standardy minimalne, obejmujące również kwalifikacje techniczne podmiotów zajmujących się zbieraniem i transportem, dealerów lub brokerów, mogą przynieść korzyści w kategoriach ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska lub uniknięcia zakłóceń na rynku wewnętrznym.

Środki te, mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

ROZDZIAŁ V

PLANY I PROGRAMY

Artykuł 28

Plany gospodarki odpadami

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich właściwe organy opracowały co najmniej jeden plan gospodarki odpadami zgodnie z art. 1, 4, 13 i 16.

Plany te z osobna lub łącznie pokrywają cały obszar geograficzny danego państwa członkowskiego.

2. Plany gospodarki odpadami, zawierają analizę bieżącej sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami na danym obszarze geograficznym, jak również określają środki, jakie należy zastosować, aby udoskonalić racjonalne z punktu widzenia środowiska przygotowanie do ponownego użycia, recyklingu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów i ocenę tego, w jaki sposób plan wspiera realizację celów i przepisów niniejszej dyrektywy.

3. Plan gospodarki odpadami zawiera, w odpowiednich przypadkach i z uwzględnieniem poziomu geograficznego i pokrycia danego obszaru planowania, przynajmniej następujące informacje:

- a) rodzaj, ilość i źródło odpadów powstających na danym terytorium; odpady, które prawdopodobnie zostaną przemieszczone poza terytorium kraju lub na nie, a także ocenę kształtowania się strumieni odpadów w przyszłości;
- b) obowiązujące dotychczas systemy zbierania odpadów oraz większe instalacje do unieszkodliwiania i odzysku odpadów, w tym wszelkie szczególne rozwiązania dotyczące olejów odpadowych, odpadów niebezpiecznych lub strumieni odpadów objętych szczegółowymi przepisami wspólnotowymi;
- c) ocenę potrzeby tworzenia nowych systemów zbierania, zamknięcia istniejących obiektów, dodatkowej infrastruktury na potrzeby odpadów zgodnie z art. 16 oraz, w razie potrzeby, inwestycji związanych z powyższym;
- d) w razie potrzeby wystarczające informacje dotyczące kryteriów lokalizacji do celów identyfikacji obiektów oraz wydolności przyszłych instalacji do unieszkodliwiania lub większych instalacji do odzysku;
- e) ogólną politykę w sprawie gospodarowania odpadami, wraz z planowanymi technologiami i metodami gospodarowania odpadami lub polityki w sprawie odpadów powodujących konkretne problemy w gospodarowaniu odpadami.

4. Plan gospodarki odpadami może zawierać, z uwzględnieniem poziomu geograficznego i pokrycia danego obszaru planowania, następujące informacje:

- a) aspekty organizacyjne związane z gospodarowaniem odpadami, w tym również opis podziału odpowiedzialności między podmioty publiczne i prywatne zajmujące się gospodarowaniem odpadami;
- b) ocenę użyteczności i przydatności stosowania instrumentów ekonomicznych i innych do rozwiązywania problemów związanych z odpadami, z uwzględnieniem potrzeby utrzymania niezakłóconego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
- c) wykorzystywanie kampanii informacyjnych i kierowanie informacji do ogółu społeczeństwa lub konkretnej grupy konsumentów;

d) skażone w przeszłości miejsca unieszkodliwiania odpadów i środki dla ich przywrócenia do poziomu wymagań prawnych.

5. Plany gospodarki odpadami są zgodne z wymogami dotyczącymi planowania gospodarowania odpadami, określonymi w art. 14 dyrektywy 94/62/WE, oraz strategią wdrażającą cel w zakresie zmniejszenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, o której mowa w art. 5 dyrektywy 1999/31/WE.

Artykuł 29

Programy zapobiegania powstawaniu odpadów

1. Państwa członkowskie opracowują, zgodnie z art. 1 i 4, programy zapobiegania powstawaniu odpadów nie później niż do dnia 12 grudnia 2013 r.

Programy te są zintegrowane z planami gospodarki odpadami, przewidzianymi w art. 28, lub w stosownych przypadkach z innymi programami dotyczącymi polityki w dziedzinie środowiska, lub funkcjonują jako odrębne programy. W przypadku gdy taki program jest zintegrowany z planem gospodarowania odpadami lub innymi programami, środki służące zapobieganiu powstawania odpadów muszą zostać wyraźnie zdefiniowane.

2. Programy określone w ust. 1 ustalają cele zapobiegania powstawaniu odpadów. Państwa członkowskie opisują istniejące środki zapobiegawcze i oceniają użyteczność przykładów środków wskazanych w załączniku IV lub innych stosownych środków.

Celem takich celów i środków jest przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wpływem na środowisko związanym z wytwarzaniem odpadów.

3. Państwa członkowskie określają odpowiednie właściwe jakościowe lub ilościowe poziomy odniesienia dla przyjętych środków zapobiegania powstawaniu odpadów w celu nadzoru i oceny postępu w zakresie tych środków, a także mogą w tym samym celu określać odpowiednie jakościowe i ilościowe cele i wskaźniki inne niż te, o których mowa w ust. 4.

4. Wskaźniki dla środków zapobiegania powstawaniu odpadów mogą być przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 39 ust. 3.

5. Komisja tworzy system wymiany informacji na temat najlepszych praktyk w dziedzinie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz opracowuje wytyczne, aby pomóc państwom członkowskim w przygotowaniu tych programów.

*Artykuł 30***Ocena i przegląd planów i programów**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby plany gospodarki odpadami i programy zapobiegania powstawaniu odpadów były oceniane przynajmniej co sześć lat i zmieniane stosownie do potrzeb, a w odpowiednich przypadkach zgodnie z art. 9 i 11.

2. Wzywa się Europejską Agencję Ochrony Środowiska do dołączania do swojego sprawozdania rocznego przeglądu postępów w realizacji i wdrażaniu programów zapobiegania powstawaniu odpadów.

*Artykuł 31***Udział społeczeństwa**

Państwa członkowskie zapewniają, by zainteresowane strony i organy oraz ogół społeczeństwa miały możliwość udziału w opracowywaniu planów gospodarki odpadami i programów zapobiegania powstawaniu odpadów oraz by miały dostęp do opracowanych już planów i programów, zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE lub, jeżeli ma to zastosowanie, dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko ⁽¹⁾. Państwa członkowskie zamieszczają te plany i programy w dostępnym publicznie portalu internetowym.

*Artykuł 32***Współpraca**

Państwa członkowskie współpracują, w odpowiednich przypadkach, z innymi zainteresowanymi państwami członkowskimi i z Komisją w celu sporządzenia planów gospodarki odpadami i programów zapobiegania powstawaniu odpadów, zgodnie z art. 28 i 29.

*Artykuł 33***Informacje, które mają zostać przedłożone Komisji**

1. Państwa członkowskie informują Komisję o planach gospodarki odpadami i programach zapobiegania powstawaniu odpadów, o których mowa w art. 28 i 29, po ich przyjęciu oraz o wszelkich znacznych zmianach tych planów i programów.

2. Format zawiadomienia o przyjęciu i istotnych zmianach tych planów i programów jest określany zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 39 ust. 3.

⁽¹⁾ Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30.

ROZDZIAŁ VI

INSPEKCJE I DOKUMENTACJA*Artykuł 34***Inspekcje**

1. Zakłady lub przedsiębiorstwa, które dokonują procesów przetwarzania odpadów, zakłady lub przedsiębiorstwa, które zawodowo zajmują się zbieraniem lub transportem odpadów, brokerzy i dealerzy oraz zakłady lub przedsiębiorstwa produkujące odpady niebezpieczne podlegają odpowiednim okresowym kontrolom, przeprowadzanym przez właściwe organy.

2. Kontrole dotyczące procesów zbierania i transportu obejmują miejsce pochodzenia, charakter, ilość i miejsce przeznaczenia zbieranych i transportowanych odpadów.

3. Państwa członkowskie mogą uwzględnić rejestracje uzyskane w ramach wspólnotowego systemu ekzarządzania i audytu (EMAS), w szczególności w odniesieniu do częstotliwości i intensywności inspekcji.

*Artykuł 35***Prowadzenie ewidencji**

1. Zakłady lub przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 23 ust. 1, wytwórcy odpadów niebezpiecznych oraz zakłady i przedsiębiorstwa, które zawodowo zajmują się zbieraniem lub transportem odpadów niebezpiecznych lub funkcjonują jako dealerzy i brokerzy odpadów niebezpiecznych, prowadzą w porządku chronologicznym ewidencję ilości, charakteru, miejsca pochodzenia odpadów oraz, w odpowiednich przypadkach, miejsca przeznaczenia, częstotliwości zbierania, sposobu transportu oraz przewidywanej metody przetwarzania odpadów i udostępniają te informacje właściwym organom na ich żądanie.

2. W przypadku odpadów niebezpiecznych dokumentację należy przechowywać przez co najmniej trzy lata, z wyłączeniem zakładów i przedsiębiorstw transportujących odpady niebezpieczne, które muszą przechowywać taką dokumentację przez co najmniej 12 miesięcy.

Dowody przeprowadzenia czynności gospodarowania odpadami muszą być dostarczone na żądanie właściwych organów lub poprzedniego posiadacza.

3. Państwa członkowskie mogą również wymagać, aby wytwórcy odpadów innych niż niebezpieczne stosowali się do przepisów zawartych w ust. 1 i 2.

Artykuł 36

Egzekwowanie i sankcje

1. Państwa członkowskie stosują niezbędne środki zakazujące porzucania odpadów, składowania ich w miejscach do tego nieprzeznaczonych lub niekontrolowanego gospodarowania nimi.

2. Państwa członkowskie określają przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszeń przepisów niniejszej dyrektywy, a także stosują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 37

Sprawozdawczość i przegląd

1. Co trzy lata państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat wdrażania niniejszej dyrektywy, w postaci sprawozdania sektorowego w formie elektronicznej. Sprawozdanie to zawiera również informacje o gospodarowaniu olejami odpadowymi i o osiągniętym postępie w zakresie realizacji programów zapobiegania powstawaniu odpadów, a w stosownych przypadkach informacje na temat środków przewidzianych w art. 8 w sprawie rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

Sprawozdanie to jest sporządzane na podstawie kwestionariusza lub wzoru ustalonego przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w art. 6 dyrektywy Rady 91/692/EWG z dnia 23 grudnia 1991 r. normalizującej i racjonalizującej sprawozdania w sprawie wykonywania niektórych dyrektyw odnoszących się do środowiska⁽¹⁾. Sprawozdanie to jest przedstawiane Komisji w terminie dziewięciu miesięcy od zakończenia trzyletniego okresu, którego dotyczy.

2. Komisja przesyła kwestionariusz lub wzór do państw członkowskich na sześć miesięcy przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy sprawozdanie sektorowe.

3. Komisja publikuje sprawozdanie dotyczące wdrażania niniejszej dyrektywy w terminie dziewięciu miesięcy od daty otrzymania sprawozdań sektorowych od państw członkowskich zgodnie z ust. 1.

4. W pierwszym sprawozdaniu sporządzonym do dnia 12 grudnia 2014 r. Komisja dokonuje przeglądu procesu wdrażania niniejszej dyrektywy, w tym przepisów dotyczących wydajności energetycznej, oraz przedstawi wniosek w sprawie jej zmiany, jeżeli jest to stosowne. Sprawozdanie obejmuje także

ocenę obowiązujących w państwach członkowskich programów zapobiegania powstawaniu odpadów, celów i wskaźników zapobiegania oraz ocenę możliwości wprowadzenia na szczeblu wspólnotowym programów, w tym systemów odpowiedzialności producenta w przypadku konkretnych strumieni odpadów, celów liczbowych, wskaźników oraz środków związanych z recyklingiem oraz działaniami nakierowanymi na odzysk materiałów i energii, które mogą przyczynić się do skuteczniejszego wypełniania celów określonych w art. 1 i 4.

Artykuł 38

Interpretacja i dostosowanie do postępu technicznego

1. Komisja może opracować wytyczne do interpretacji definicji odzysku i unieszkodliwiania.

W razie konieczności należy szczegółowo określić stosowanie wzoru dla obiektów przekształcania termicznego, o których mowa w załączniku II R1. Można uwzględnić lokalne warunki klimatyczne, jak np. bardzo niskie temperatury i zapotrzebowanie na energię cieplną, o ile mają one wpływ na ilość energii, która może zostać technicznie wykorzystana lub wyprodukowana w postaci energii elektrycznej, cieplnej, chłodniczej lub pary technologicznej. Można również uwzględnić lokalne warunki regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 299 ust. 2 akapit czwarty Traktatu i terytoriów, o których mowa w art. 25 Aktu o przystąpieniu z 1985 r. Środek ten, mający na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie jej, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

2. Załączniki mogą zostać zmienione w świetle postępu naukowego i technicznego. Środki te, mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

Artykuł 39

Procedura komitetu

1. Komisja jest wspierana przez komitet.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE, ustala się na trzy miesiące.

⁽¹⁾ Dz.U. L 377 z 31.12.1991, s. 48.

Artykuł 40

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż do dnia 12 grudnia 2010 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych przez nie w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 41

Uchylenie i przepisy przejściowe

Niniejszym uchyla się dyrektywy 75/439/EWG, 91/689/EWG i 2006/12/WE ze skutkiem od 12 grudnia 2010 r.

Od 12 grudnia 2008 r. obowiązują jednak następujące zmiany:

a) art. 10 ust. 4 dyrektywy 75/439/WE otrzymuje brzmienie:

„4. Metoda referencyjna pomiaru zawartości PCB/PCT w olejach odpadowych ustalana jest przez Komisję. Środek ten, mający na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 4 dyrektywy 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 w sprawie odpadów (*).

(*) Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 9.”;

b) w dyrektywie 91/689/EWG wprowadza się następujące zmiany:

(i) art. 1 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do celów niniejszej dyrektywy »odpady niebezpieczne« oznaczają:

— odpady zaklasyfikowane jako odpady niebezpieczne zawarte w wykazie ustanowionym decyzją Komisji 2000/532/WE (*) na podstawie załącznika I i II do niniejszej dyrektywy. Odpady te muszą mieć co najmniej jedną z właściwości wymienionych

w załączniku III. W wykazie tym uwzględnia się pochodzenie i skład odpadów oraz, w razie potrzeby, dopuszczalne wartości stężenia. Wykaz ten jest poddawany okresowemu przeglądowi i, w razie konieczności, zmieniany. Środki te mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 4 dyrektywy 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów (**).

— wszelkie inne odpady, uznawane przez państwo członkowskie za wykazujące którąkolwiek z właściwości wymienionych w załączniku III. Takie przypadki należy zgłaszać Komisji i wprowadzać zmiany w celu dostosowania wykazu. Środki te mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 4 dyrektywy 2006/12/WE.

(*) Dz.U. L 226 z 6.9.2000, s. 3.

(**) Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 9.”;

(ii) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Środki konieczne do dostosowania załączników do niniejszej dyrektywy do postępu naukowo-technicznego oraz do wprowadzenia zmian w wykazie odpadów, o którym mowa w art. 1 ust. 4, mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, m.in. poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 4 dyrektywy 2006/12/WE.”;

c) w dyrektywie 2006/12/WE wprowadza się następujące zmiany:

(i) art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do celów ust. 1 lit. a) zastosowanie ma decyzja Komisji 2000/532/WE (*) zawierająca wykaz odpadów należących do kategorii wymienionych w załączniku I do niniejszej dyrektywy. Wykaz ten jest poddawany okresowemu przeglądowi i, w razie konieczności, zmieniany. Środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 4.

(*) Dz.U. L 226 z 6.9.2000, s. 3.”;

(ii) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 17

Środki niezbędne do dostosowania niniejszych załączników do postępu naukowo-technicznego, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 4.”;

(iii) art. 18 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.”.

Odesłania do uchylonych dyrektyw uznaje się za odesłania do niniejszej dyrektywy i odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w załączniku V.

Artykuł 42

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 43

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 19 listopada 2008 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

H.-G. PÖTTERING

Przewodniczący

W imieniu Rady

J.-P. JOUYET

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

PROCESY UNIESZKODLIWIANIA

- D 1 Składowanie w gruncie lub na powierzchni ziemi (np. składowiska itp.).
- D 2 Przetwarzanie w glebie i ziemi (np. biodegradacja odpadów płynnych lub szlamów w glebie i ziemi itd.).
- D 3 Głębokie zatłaczanie (np. zatłaczanie odpadów w postaci umożliwiającej pompowanie do odwiertów, wysadów solnych lub naturalnie powstających komór itd.).
- D 4 Retencja powierzchniowa (np. umieszczanie odpadów ciekłych i szlamów w dołach, poletkach osadowych lub lagunach itd.).
- D 5 Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska, itd.).
- D 6 Odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz/oceanów.
- D 7 Odprowadzanie do mórz/oceanów, w tym lokowanie na dnie mórz.
- D 8 Obróbka biologiczna, niewymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszanki, które są usuwane za pomocą któregokolwiek spośród procesów wymienionych w punktach D 1–D 12.
- D 9 Obróbka fizyczno-chemiczna, niewymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszaniny usuwane za pomocą któregokolwiek spośród procesów wymienionych w punktach D 1–D 12 (np. odparowanie, suszenie, kalcynacja itp.).
- D 10 Przekształcanie termiczne na lądzie.
- D 11 Przekształcanie termiczne na morzu (*).
- D 12 Trwałe składowanie (np. umieszczanie pojemników w kopalniach itd.).
- D 13 Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach D 1–D 12 (**).
- D 14 Przepakowywanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach D 1–D 13.
- D 15 Magazynowanie poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w punktach D 1–D 14 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania, przed zbieraniem, w miejscu gdzie odpady są wytwarzane) (***)

(*) Ten proces jest zabroniony na mocy przepisów UE i konwencji międzynarodowych.

(**) Jeżeli nie istnieje inny właściwy kod D, mogą tu być uwzględnione procesy wstępne poprzedzające unieszkodliwienie, w tym wstępna obróbka, jak np. sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulacja, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie lub separacja przed poddaniem któremukolwiek spośród procesów wymienionych w pkt D 1–D 12.

(***) Tymczasowe magazynowanie oznacza wstępne magazynowanie zgodne z art. 3 pkt 10.

ZAŁĄCZNIK II

PROCESY ODZYSKU

- R 1 Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii (*)
- R 2 Odzysk/regeneracja rozpuszczalników
- R 3 Recykling/odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) (**)
- R 4 Recykling/odzysk metali i związków metali
- R 5 Recykling/odzysk innych materiałów nieorganicznych (***)
- R 6 Regeneracja kwasów lub zasad
- R 7 Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń
- R 8 Odzysk składników z katalizatorów
- R 9 Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów
- R 10 Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści w rolnictwa lub poprawę stanu środowiska
- R 11 Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach R 1–R 10
- R 12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach R 1–R 11 (****)
- R 13 Magazynowanie odpadów poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w punktach R 1–R 12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania, poprzedzające zbieranie, w miejscu gdzie odpady są wytwarzane) (*****)

(*) Pozycja ta obejmuje obiekty przekształcania termicznego przeznaczone wyłącznie do przetwarzania komunalnych odpadów stałych, pod warunkiem że ich efektywność energetyczna jest równa lub większa niż:

— 0,60 dla działających instalacji, które otrzymały zezwolenie zgodnie ze stosowanymi przepisami wspólnotowymi obowiązującymi przed dniem 1 stycznia 2009 r.,

— 0,65 dla instalacji, które otrzymały zezwolenie po dniu 31 grudnia 2008 r.,

przy zastosowaniu następującego wzoru:

$$\text{Efektywność energetyczna} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$$

gdzie:

E_p oznacza ilość energii produkowanej rocznie jako energia cieplna lub elektryczna. Oblicza się ją przez pomnożenie ilości energii elektrycznej przez 2,6 a energii cieplnej wyprodukowanej w celach komercyjnych przez 1,1 (GJ/rok).

E_f oznacza ilość energii wprowadzanej rocznie do systemu, pochodzącej ze spalania paliw biorących udział w wytwarzaniu pary (GJ/rok).

E_w oznacza roczną ilość energii zawartej w przetwarzanych odpadach, obliczanej przy zastosowaniu dolnej wartości opałowej odpadów (GJ/rok).

E_i oznacza roczną ilość energii wprowadzanej z zewnątrz z wyłączeniem E_w i E_f (GJ/rok).

0,97 jest współczynnikiem uwzględniającym straty energii przez popiół denny i promieniowanie.

Wzór ten stosowany jest zgodnie z dokumentem referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik dla termicznego przekształcania odpadów.

(**) Pozycja ta obejmuje zgazowanie i pirolizę z wykorzystaniem tych składników jako odczynników chemicznych.

(***) Pozycja ta obejmuje oczyszczanie gruntu prowadzące do odzysku gruntu i recykling nieorganicznych materiałów budowlanych.

(****) Jeżeli nie istnieje inny właściwy kod D, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach R1–R11.

(*****). Tymczasowe magazynowanie oznacza wstępne magazynowanie zgodne z art. 3 pkt 10.

ZAŁĄCZNIK III

WŁAŚCIWOŚCI ODPADÓW, KTÓRE CZYNIĄ Z NICH ODPADY NIEBEZPIECZNE

- H1 „Wybuchowe”: substancje i preparaty, które mogą wybuchnąć pod wpływem ognia lub które są bardziej wrażliwe na wstrząs lub tarcie niż dinitrobenzen.
- H2 „Utleniające”: substancje i preparaty, które w kontakcie z innymi substancjami, w szczególności z substancjami łatwopalnymi, wykazują silne reakcje egzotermiczne.
- H3-A „Wysoco łatwopalne”:
- substancje i preparaty ciekłe o temperaturze zapłonu niższej niż 21 °C (w tym skrajnie łatwopalne ciecze), lub
 - substancje i preparaty, które mogą się rozgrzać, a następnie zapalić pod wpływem kontaktu z powietrzem w temperaturze otoczenia, bez doprowadzenia energii, lub
 - substancje i preparaty stałe, które mogą z łatwością zapalić się po krótkim kontakcie ze źródłem zapłonu i które palą się nadal lub ulegają zniszczeniu po usunięciu źródła zapłonu, lub
 - substancje i preparaty gazowe, łatwopalne w powietrzu pod normalnym ciśnieniem, lub
 - substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą lub wilgotnym powietrzem tworzą wysoce łatwopalne gazy w niebezpiecznych ilościach.
- H3-B „Łatwopalne”: substancje i preparaty ciekłe o temperaturze zapłonu równej lub wyższej niż 21 °C i niższej niż lub równej 55 °C.
- H4 „Drażniące”: substancje i preparaty niewykazujące działania żrącego, które w wyniku bezpośredniego, długotrwałego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą lub błoną śluzową mogą wywołać stan zapalny.
- H5 „Szkodliwe”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą powodować ograniczone zagrożenie dla zdrowia.
- H6 „Toksyczne”: substancje i preparaty (w tym substancje i preparaty bardzo toksyczne), które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą powodować poważne, ostre lub chroniczne zagrożenie dla zdrowia, a nawet śmierć.
- H7 „Rakotwórcze”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać raka lub zwiększać częstotliwość jego występowania.
- H8 „Żrące”: substancje i preparaty, które w zetknięciu z żywymi tkankami mogą spowodować ich zniszczenie.
- H9 „Zakaźne”: substancje i preparaty zawierające żywe drobnoustroje lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby u ludzkiego lub innych żywych organizmów.
- H10 „Działające szkodliwie na rozrodczość”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać niedziedziczne wrodzone deformacje lub zwiększyć częstotliwość ich występowania.
- H11 „Mutagenne”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać dziedziczne defekty genetyczne lub zwiększyć częstotliwość ich występowania.
- H12 Odpady, które w kontakcie z wodą, powietrzem lub kwasem uwalniają toksyczne lub bardzo toksyczne gazy.
- H13 (*) „Uczulające”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania lub wniknięcia przez skórę, są w stanie wywołać reakcję nadwrażliwości, tak że w wyniku dalszego narażenia na kontakt z tą substancją lub preparatem pojawiają się charakterystyczne skutki negatywne.
- H14 „Ekotoksyczne”: odpady, które stanowią lub mogą stanowić bezpośrednie lub opóźnione zagrożenie dla co najmniej jednego elementu środowiska.

(*) o ile dostępne są metody badawcze.

H15 Odpady, które po zakończeniu procesu unieszkodliwiania mogą w dowolny sposób wydzielić inną substancję, np. w formie odcieku, która ma którąkolwiek spośród cech wymienionych powyżej.

Uwagi

1. Przypisania właściwości niebezpiecznych: „toksyczne” (i „wysoce toksyczne”), „szkodliwe”, „żrące”, „drażniące”, „rakotwórcze”, „działające szkodliwie na rozrodczość”, „mutagenne” i „ekotoksyczne” dokonuje się na podstawie kryteriów określonych w załączniku VI do dyrektywy Rady 67/548/EWG dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych ⁽¹⁾.
2. W odpowiednich przypadkach mają zastosowanie wartości dopuszczalne wyszczególnione w załącznikach II i III do dyrektywy 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 1999 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych ⁽²⁾.

Metody badawcze

Metody, które należy stosować, są opisane w załączniku V dyrektywy 67/548/EWG i i w innych odnośnych notach CEN.

⁽¹⁾ Dz.U. 196 z 16.8.1967, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 200 z 30.7.1999, s. 1.

ZAŁĄCZNIK IV

PRZYKŁADY ŚRODKÓW SŁUŻĄCYCH ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIU ODPADÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 29**Środki, które mogą mieć wpływ na warunki ramowe związane z wytwarzaniem odpadów**

1. Wykorzystanie środków planowania lub innych instrumentów ekonomicznych wspierających efektywne wykorzystanie zasobów.
2. Promocja badań i rozwoju w obszarze pozyskiwania czystszych i bardziej oszczędnych produktów i technologii oraz upowszechnianie i wykorzystywanie wyników takich badań i rozwoju.
3. Opracowanie na wszystkich poziomach skutecznych i przydatnych wskaźników presji na środowisko związanej z wytwarzaniem odpadów, przy czym celem tych wskaźników ma być przyczynienie się do zapobiegania powstawaniu odpadów, od porównywania produktów na poziomie Wspólnoty, przez działania podjęte przez władze lokalne, po środki ogólnokrajowe.

Środki, które mogą mieć wpływ na fazę projektu, produkcji i dystrybucji

4. Promocja eko-projektowania (systematycznego uwzględniania aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu z zamiarem poprawienia charakterystyki oddziaływania, jakie dany produkt wywiera na środowisko przez cały cykl życia).
5. Dostarczanie informacji o technikach zapobiegania powstawaniu odpadów z zamiarem ułatwiania wprowadzania najlepszych dostępnych technik w przemyśle.
6. Organizacja szkoleń dla właściwych organów w zakresie wprowadzania wymogów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów do zezwoleń udzielanych na mocy niniejszej dyrektywy oraz dyrektywy 96/61/WE.
7. Objęcie środkami zapobiegania wytwarzaniu odpadów instalacji niepodlegających dyrektywie 96/61/WE. W odpowiednich przypadkach środki takie mogą zawierać oceny i plany zapobiegania powstawaniu odpadów.
8. Wykorzystanie kampanii informacyjnych oraz zapewnienie wsparcia finansowego, decyzyjnego i innego rodzaju wsparcia dla przedsiębiorstw. Środki takie będą szczególnie skuteczne, jeżeli będą skierowane i dostosowane do małych i średnich przedsiębiorstw i będą działały przez sieci istniejących powiązań gospodarczych.
9. Stosowanie dobrowolnych umów, paneli konsumentów i producentów lub negocjacji sektorowych, zmierzających do tego, aby dane przedsiębiorstwa lub sektory przemysłu wyznaczały własne plany lub cele zapobiegania powstawaniu odpadów lub udoskonalały nieoszczędne produkty lub opakowania.
10. Promocja wiarygodnych systemów zarządzania środowiskiem, w tym EMAS i ISO 14001.

Środki, które mogą mieć wpływ na fazę konsumpcji i użytkowania

11. Instrumenty ekonomiczne, takie jak zachęty do czystych zakupów lub wprowadzenie obowiązkowej zapłaty przez konsumentów za dany artykuł lub element opakowania, który w przeciwnym wypadku byłby wydawany bezpłatnie.
12. Wykorzystanie kampanii informacyjnych i kierowanie informacji do ogółu społeczeństwa lub konkretnej grupy konsumentów.
13. Promocja wiarygodnego etykietowania ekologicznego.
14. Porozumienia z sektorem przemysłu, np. dotyczące paneli produktów podobnych do prowadzonych w ramach zintegrowanych polityk produktowych lub umowy z detalistami w sprawie dostępności informacji o zapobieganiu powstawaniu odpadów oraz w sprawie produktów powodujących mniejsze oddziaływanie na środowisko.
15. W kontekście zamówień publicznych i zaopatrzenia przedsiębiorstw – włączanie kryteriów związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów do zaproszeń do składania ofert i kontraktów, zgodnie z Podręcznikiem na temat ekologicznych zamówień publicznych, opublikowanym przez Komisję 29 października 2004 r.
16. Propagowanie ponownego użycia lub naprawy wyrzucanych produktów lub ich składników, w szczególności przez stosowanie środków edukacyjnych, ekonomicznych, logistycznych i innych, takich jak wspieranie lub tworzenie akredytowanych sieci napraw i ponownego użycia, zwłaszcza w regionach gęsto zaludnionych.

ZAŁĄCZNIK V

TABELA ZGODNOŚCI

Dyrektywa 2006/12/WE	Niniejsza dyrektywa
Art. 1 ust. 1 lit. a)	Art. 3 ust. 1
Art. 1 ust. 1 lit. b)	Art. 3 ust. 5
Art. 1 ust. 1 lit. c)	Art. 3 ust. 6
Art. 1 ust. 1 lit. d)	Art. 3 ust. 9
Art. 1 ust. 1 lit. e)	Art. 3 ust. 19
Art. 1 ust. 1 lit. f)	Art. 3 ust. 15
Art. 1 ust. 1 lit. g)	Art. 3 ust. 10
Art. 1 ust. 2	Art. 7
Art. 2 ust. 1	Art. 2 ust. 1
Art. 2 ust. 1 lit. a)	Art. 2 ust. 1 lit. a)
Art. 2 ust. 1 lit. b)	Art. 2 ust. 2
Art. 2 ust. 1 lit. b) ppkt. (i)	Art. 2 ust. 1 lit. d)
Art. 2 ust. 1 lit. b) ppkt. (ii)	Art. 2 ust. 2 lit. d)
Art. 2 ust. 1 lit. b) ppkt. (iii)	Art. 2 ust. 1 lit. f) i ust. 2 lit. c)
Art. 2 ust. 1 lit. b) ppkt. (iv)	Art. 2 ust. 2 lit. a)
Art. 2 ust. 1 lit. b) ppkt. (v)	Art. 2 ust. 1 lit. e)
Art. 2 ust. 2	Art. 2 ust. 4
Art. 3 ust. 1	Art. 4
Art. 4 ust. 1	Art. 13
Art. 4 ust. 2	Art. 36 ust. 1
Art. 5	Art. 16
Art. 6	—
Art. 7	Art. 28
Art. 8	Art. 15
Art. 9	Art. 23
Art. 10	Art. 23
Art. 11	Art. 24 i 25
Art. 12	Art. 26
Art. 13	Art. 34
Art. 14	Art. 35
Art. 15	Art. 14
Art. 16	Art. 37
Art. 17	Art. 38
Art. 18 ust. 1	Art. 39 ust. 1

Dyrektywa 2006/12/WE	Niniejsza dyrektywa
—	Art. 39 ust. 2
Art. 18 ust. 2	—
Art. 18 ust. 3	Art. 39 ust. 3
Art. 19	Art. 40
Art. 20	—
Art. 21	Art. 42
Art. 22	Art. 43
Załącznik I	—
Załącznik IIA	Załącznik I
Załącznik IIB	Załącznik II

Dyrektywa 75/439/EWG	Niniejsza dyrektywa
Art. 1 ust. 1	Art. 3 ust. 18
Art. 2	Art. 13 i 21
Art. 3 ust. 1 i 2	—
Art. 3 ust. 3	Art. 13
Art. 4	Art. 13
Art. 5 ust. 1	—
Art. 5 ust. 2	—
Art. 5 ust. 3	—
Art. 5 ust. 4	Art. 26 i 34
Art. 6	Art. 23
Art. 7 lit. a)	Art. 13
Art. 7 lit. b)	—
Art. 8 ust. 1	—
Art. 8 ust. 2 lit. a)	—
Art. 8 ust. 2 lit. b)	—
Art. 8 ust. 3	—
Art. 9	—
Art. 10 ust. 1	Art. 18
Art. 10 ust. 2	Art. 13
Art. 10 ust. 3 i 4	—
Art. 10 ust. 5	Art. 19, 21, 25, 34 i 35
Art. 11	—
Art. 12	Art. 35
Art. 13 ust. 1	Art. 34

Dyrektywa 75/439/EWG	Niniejsza dyrektywa
Art. 13 ust. 2	—
Art. 14	—
Art. 15	—
Art. 16	—
Art. 17	—
Art. 18	Art. 37
Art. 19	—
Art. 20	—
Art. 21	—
Art. 22	—
Załącznik I	—

Dyrektywa 91/689/EWG	Niniejsza dyrektywa
Art. 1 ust. 1	—
Art. 1 ust. 2	—
Art. 1 ust. 3	—
Art. 1 ust. 4	Art. 3 ust. 2 i 7
Art. 1 ust. 5	Art. 20
Art. 2 ust. 1	Art. 23
Art. 2 ust. 2-4	Art. 18
Art. 3	Art. 24, 25 i 26
Art. 4 ust. 1	Art. 34 ust. 1
Art. 4 ust. 2 i 3	Art. 35
Art. 5 ust. 1	Art. 19 ust. 1
Art. 5 ust. 2	Art. 35
Art. 5 ust. 3	Art. 19 ust. 2
Art. 6	Art. 28
Art. 7	—
Art. 8	—
Art. 9	—
Art. 10	—
Art. 11	—
Art. 12	—
Załącznik I i II	—
Załącznik III	Załącznik III